

УДК 658.15

Тисячна А.О.,

студентка

Науковий керівник - Лапіна І.С.,

к.е.н., доцент

Одеського національного економічного університету

Фінансова стійкість підприємства та шляхи її зміцнення

Підприємства, які працюють в умовах ринкових відносин, несуть повну відповідальність за своїми зобов'язаннями перед ланками фінансово-кредитної системи, постачальниками, своїми працівниками, а також за результати своєї виробничо-фінансової діяльності. Тим самим важливим фактором фінансової стійкості підприємства є рівень забезпеченості відповідним обсягом фінансових ресурсів, необхідних для здійснення ефективної господарської діяльності та своєчасного здійснення грошових розрахунків за своїми зобов'язаннями, що, у свою чергу, впливає на кінцевий підсумок фінансових результатів діяльності господарюючих суб'єктів.

Фінансова стійкість підприємства як об'єкта управління характеризується складністю та багатогранністю. Вона не обмежується тільки показниками результатів їх діяльності, вона є результатом функціонування усіх підсистем підприємства, а саме фінансової, виробничої, кадрової тощо. Їх комплексне та ефективне функціонування забезпечує стійкий фінансовий розвиток підприємств, тому важливими є не тільки визначення показників та типу фінансової стійкості, але й контроль за ними. Визначення основних складових механізму управління фінансовою стійкістю підприємства належить до числа найбільш важливих і актуальних на сьогодні проблем, оскільки недостатність фінансової стійкості може призвести до неплатоспроможності підприємства, руйнування стратегічного потенціалу та загрози його фінансовій безпеці. Умовою стійкого розвитку підприємства в цілому є його ефективна господарська діяльність, спрямована

на забезпечення стабільності, розвитку й досягнення визначених цілей. Безперечно, управління фінансовою стійкістю підприємства насамперед пов'язане з управлінням капіталом підприємства, проте принцип системності, котрий широко використовується в ході здійснення фінансового аналізу, управління фінансовою стійкістю підприємства поєднує в собі і управління доходами та витратами, і рухом активів, і управління грошових потоків та іншими аспектами діяльності підприємства. [1].

Важливою передумовою забезпечення фінансової безпеки підприємства є якісний фінансовий менеджмент, що являє собою систему, яка складається з комплексу дій, принципів, методів розробки та реалізації управлінських рішень. Ефективне фінансове управління дозволяє формувати ресурсний, виробничий, фінансовий, кадровий, технологічний, інноваційний потенціал та забезпечувати необхідний рівень кредитоспроможності підприємства і стабільний економічний розвиток в стратегічній перспективі.

Фінансова стійкість підприємства є однією з найважливіших характеристик його фінансового стану, що формується у процесі виробничої та фінансово-інвестиційної діяльності. Аналіз фінансової стійкості дозволяє визначити рівень фінансового ризику, що пов'язаний з формуванням структури джерел капіталу, а, відповідно, і міру стабільності фінансової бази розвитку підприємства на перспективу. Основними завданнями оцінки фінансової стійкості підприємства є:

- а) вивчення відповідності між засобами і джерелами, раціональності їх розміщення та ефективності використання;
- б) загальна оцінка стійкості фінансового стану та факторів її зміни;
- в) визначення резервів підвищення фінансової стійкості;
- г) прогнозування фінансової стабільності. [2].

В сучасній теорії та практиці фінансового аналізу діяльності підприємства існує ряд методів оцінки фінансової стійкості підприємства, найбільш відомими та вживаними з яких є:

- оцінка фінансової стійкості підприємства за допомогою абсолютних і відносних показників;
- застосування методів бальної оцінки для інтегральної оцінки фінансової стійкості підприємства;
- рейтингова оцінка фінансової стійкості підприємства;
- визначення показників загрози банкрутства на базі дискримінантних моделей.

За результатами розрахунків фінансової стійкості можна зробити висновки:

- про інтенсивність використання позикових засобів;
- про ступінь залежності від короткострокових зобов'язань;
- про рівень довгострокової стійкості компанії без позикових засобів.

Під час здійснення аналізу фінансової стійкості підприємства з'являється можливість виявити зовнішні та внутрішні фактори, що впливають на цей показник, такі як ступінь залежності від зовнішніх кредиторів та інвесторів; місце підприємства на товарному ринку; потенціал у діловому співробітництві; наявність платоспроможності дебіторів; ефективність господарських і фінансових операцій тощо. Отже, це дає можливість розробити рекомендації та пропозиції щодо підсилення впливу позитивних чинників та зниження впливу негативних. Таким чином, у разі реалізації результатів контролю буде зростати інвестицій на привабливість підприємств та регіонів загалом. [3].

Окрім загальноприйнятих висновків про достовірність бухгалтерської звітності, висновок про фінансову стійкість підприємства може відображати ступінь поточного та прогнозованого фінансового ризику, прогнозні фінансові звіти, поточну фінансову стійкість та платоспроможність підприємства, а також результати аналізу репутації компанії та її платіжної дисципліни, іншої нефінансової, інформації. Доцільно включити в пакет регулярної фінансової звітності. Таким чином, зацікавлені особи зможуть ознайомитись не лише з підтвердженою публічною звітністю, що відображає

результати діяльності підприємства в минулих періодах, але й з його поточною та прогноною фінансовою стійкістю та платоспроможністю. Окрім того, можна внести доповнення до наявних форм звітності шляхом запровадження нової форми, що буде містити дані про поточний фінансовий стан підприємства, його стійкість та платоспроможність, реальну оцінку активів тощо [4].

Сьогодні на підприємствах однією з головних проблем є відсутність цілісної стратегії, спрямованої на забезпечення стійкості фінансової і господарської діяльності підприємства та стійкого розвитку у перспективі. Таким чином, використання системи управління за цілями дозволяє фінансовому менеджменту більш ефективно розпізнавати наявні проблеми та розробляти заходи щодо їх усунення. Запропонована система цілей охоплює весь спектр проблем, пов'язаних з управлінням фінансовою стійкістю по суті, оскільки як виявлено раніше управління нею полягає не тільки в оптимізації структури фінансових ресурсів, але й має забезпечити довгострокову ефективність використання наявних та потенційних ресурсів.

Список використаних джерел:

1. Курочкін Д. В. Методи оцінки фінансової стійкості підприємства / Д. В. Курочкін // Сучасна економіка — 2011 — № 1 с. 107–112.
2. Мулик Я. Оцінка фінансової стійкості як інструменту управління фінансовою безпекою молокопереробних підприємств / Я. Мулик // Вісник Житомирського державного технологічного університету. Серія: Економічні науки. – 2015. – № 2. – С. 283–291.
3. Філонич О. М. Управління фінансовою стійкістю підприємства / О. М. Філонич, Я. О. Дряпак // Економіка і регіон. – 2014. – № 1(32). – С. 199–202.
4. Єлецьких С. Я. Удосконалення процесу управління фінансово стійким розвитком промислового підприємства / С. Я. Єлецьких // Економіка промисловості. – 2012. – № 3-4(59-60). – С. 74–80.